

Zvětšená prostata patří k opomíjeným zdravotním problémům

Obtíže spojené se zvětšenou prostatou (benigní hyperplazie prostaty) představují nejčastější příčinu návštěvy urologické ambulance. Tyto problémy se velkou měrou podílí na zhoršené kvalitě života pacienta a v pokročilých stádiích mohou vést až k nevratnému poškození funkce močového měchýře a ledvin. Prostata může onemocnět i jinými chorobami, například rakovinou. Ze všech těchto důvodů by muž, který má zájem pečovat o své zdraví, měl po dosažení věku 50 let zvážit návštěvu urologa, a to i v případě, kdy nemá žádné potíže.

Odborný termín – benigní hyperplazie prostaty

Benigní hyperplazie prostaty je odborný termín pro nezhoubné zvětšení prostaty. Po 20. roce věku mají muži prostatu o průměrné velikosti cca 4 x 3 x 2 cm a o váze 29 – 40 gramů. Se zvyšujícím se věkem se však prostata mění a dochází ke zvětšování oblasti žláznatých buněk okolo močové trubice. Postupně se množí i svalová a vazivová vlákna. Celá prostata se tak může mnohonásobně zvětšit i na více než 200 gramů. Změny i zvětšování prostaty způsobuje především mužský pohlavní hormon testosteron.

Operaci prostaty podstoupí za život každý třetí muž

Zvětšená prostata představuje nejčastější urologické onemocnění u mužů. Výskyt nemoci stoupá s věkem. Zatímco muži mezi 40 a 50 lety mají výraznější potíže se zvětšením prostaty jen ve 13 %, u mužů ve věku mezi 50 a 70 lety se objevují již v 28 %. U devadesátníků je určité zvětšení prostaty téměř ve 100 %. Onemocnění urologové léčí pomocí léků nebo operativně. Operace prostaty je u starších mužů druhou nejčastěji provedenou operací.

Zvětšování prostaty způsobuje celou řadu potíží

Obtíže způsobené zvětšením prostaty se individuálně liší. Není pravidlem, že čím větší prostata, tím vážnější potíže. Nejčastěji trpí muži potížemi s močením. **„Obvykle se u mužů se zvětšenou prostatou objevuje potřeba častějšího močení. Na toaletu chodí i v noci a především po ránu pak močí obtížněji,“** uvádí MUDr. Jiří Janů z urologického oddělení Nemocnice Nové město na Moravě a dodává: **„Pacientům se zvětšenou prostatou se také zeslabí proud moče a někdy pociťují nutnost při močení tlačit.“** Prostata svým zvětšováním totiž zpomaluje průtok moče močovými cestami. Vymočení tak nemusí být úplné a v močovém měchýři tím zůstává tzv. zbytková moč – reziduum. Následkem neúplného vyprázdnění se močový měchýř dříve naplní a znovu se objevuje nucení k močení. Zpomalením průtoku dochází k zeslabení proudu, prodloužení doby močení a zvyšuje se i tlak v močovém měchýři. Močový měchýř na to reaguje postupným zesilováním své stěny.

V krajním případě může být močový měchýř stále tak naplněný, že prakticky neplní svoji funkci a dochází k úniku moči takzvaným “přetékáním”. Zvětšená prostata také může močovou trubici doslova zablokovat a muž poté není schopný se vymočit vůbec – nastává zástava močení. Těmto situacím ale předchází různě dlouhá doba mírnějších potíží.

Léčba zvětšené prostaty může být celoživotní záležitostí

Zvětšení prostaty se obvykle léčí dvěma způsoby. Pacientům s mírnějšími až středními močovými obtížemi se nasazuje medikamentózní léčba. Většinou se jedná o dlouhodobou a někdy doživotní léčbu. Ve vážnějších případech, kde se u pacientů kvůli zvětšené prostatě vyskytla zástava močení, močová infekce, kameny v močovém měchýři, případně dokonce selhávají ledviny nebo se pozoruje krvácení do moči, řeší urologové onemocnění včasným operačním výkonem.

Článek byl publikován na portálu ParlamentniListy.cz dne 14. 5. 2014.